

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA – 411.011.02.2015

K/15/008

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli K/15/008 – Funkcjonowanie Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej spółka z o.o. w Raciążu oraz sprawowanie nadzoru nad spółką (kontrola sprawdzająca)

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie.

Kontrolerzy Jerzy Tchórzewski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 96207 z 17 lipca 2015 r. oraz Jerzy Kęcik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95297 z 6 lipca 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-4)

Jednostka kontrolowana Urząd Miejski w Raciążu¹, pl. Adama Mickiewicza 17, 09-140 Raciąż

Kierownik jednostki kontrolowanej Mariusz Godlewski, Burmistrz Miasta Raciąża²

(dowód: akta kontroli str. 5-8)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ działania podjęte przez Burmistrza Raciąża w celu realizacji wniosków pokontrolnych sformułowanych przez NIK w wystąpieniu pokontrolnym nr LWA-4112-01-02/2013 z 23 maja 2013 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej W 2013 r. Burmistrz utworzył m.in. stanowisko ds. nadzoru właścicielskiego, a zatrudnionemu pracownikowi określił zakres zadań i obowiązków, a także ustalił zasady nadzoru nad spółkami Gminy⁴. Podjął również działania zmierzające do poprawy sytuacji finansowej Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o. o. w Raciążu⁵, co umożliwiło m.in. uregulowanie przez Spółkę zaległości wobec ZUS oraz sukcesywną spłatę pozostałych zobowiązań.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

W 2013 r. Najwyższa Izba Kontroli⁶ przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w Raciążu kontrolę w zakresie sprawowania nadzoru nad PGKiM w latach 2010-2012. W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Burmistrza, NIK wносиła o:

- 1) sprawowanie przez Zgromadzenie Wspólników faktycznego nadzoru nad działalnością Spółki;
- 2) podjęcie działań zmierzających do poprawy sytuacji finansowej Spółki, w tym uregulowania zaległości wobec ZUS.

(dowód: akta kontroli str. 13)

¹ Dalej: Urząd lub UM.

² Od 24 lutego 2013 r. W okresie od 24 grudnia 2012 r. do dnia 23 lutego 2013 r. Prezes Rady Ministrów wyznaczył do pełnienia funkcji Burmistrza Pana Mirosława Łukowskiego.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Zarządzenie nr 86/2013 z dnia 21 listopada 2013 r.

⁵ Dalej: PGKiM lub Spółka.

⁶ Dalej: NIK.

1. Realizacja wniosku dotyczącego sprawowania przez Zgromadzenie Wspólników faktycznego nadzoru nad działalnością Spółki

Opis stanu
faktycznego

NIK podczas kontroli w 2013 r. stwierdziła m.in., że w latach 2010-2012 brak było stałego merytorycznego nadzoru nad Spółką i pomimo jej złej sytuacji finansowej. Burmistrz, pełniący funkcję Zgromadzenia Wspólników, nie reagował na pogarszającą się sytuację finansową Spółki i nie podejmował działań zmierzających do wyegzekwowania od Rady Nadzorczej PGKiM realizacji jej ustawowych obowiązków, w tym sprawowania faktycznego nadzoru nad działalnością Spółki, konsekwencją czego był brak wiedzy o nieregulowaniu zobowiązań m.in. wobec ZUS. Burmistrz nie określił również zasad i zakresu nadzoru nad PGKiM. Sformułowane w sposób ogólny w Regulaminie organizacyjnym Urzędu zadania Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Ochrony Środowiska i Gospodarki Przestrzennej, nie precyzowały konkretnych obowiązków i czynności nadzoru.

(dowód: akta kontroli str. 9-14)

Burmistrz Raciąża pismami z 12 czerwca 2012 r.⁷ oraz 16 marca 2015 r.⁸ poinformował NIK o podjętych działaniach zapewniających sprawowanie faktycznego nadzoru właścicielskiego nad PGKiM. W toku kontroli stwierdzono, że:

- od 1 lipca 2013 r. w Urzędzie Miejskim zostało utworzone stanowisko ds. gospodarki odpadami i nadzoru właścicielskiego, a zatrudnionemu pracownikowi określono zakres zadań i obowiązków m.in. dotyczących nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem gminy;

(dowód: akta kontroli str. 15-18, 41-45)

- Burmistrz wydał zarządzenie⁹ w sprawie wprowadzenia „Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Gminy Miasto Raciąż”, w którym zarząd spółki został zobowiązany do przekazywania Burmistrzowi m.in.: kwartalnych sprawozdań finansowych (np. F-01) i sprawozdań z wykonania planu rocznego wraz z informacją o przyczynach ewentualnych odchyłeń od planu oraz podjętych działaniach zmierzających do ich wyeliminowania, półrocznej informacji o spółce, rocznych sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z działalności, a także protokołów z posiedzeń Rad Nadzorczych i Zgromadzenia Wspólników. Ponadto ww. zarządzeniu określono, że Rada Nadzorcza ma obowiązek informowania Burmistrza, pełniącego funkcję Zgromadzenia Wspólników m. in. o istotnych problemach w działalności spółki.

(dowód: akta kontroli str. 46-53)

W okresie objętym kontrolą¹⁰, PGKiM przekazała Burmistrzowi roczne i półroczne sprawozdania finansowe oraz z działalności Spółki, a także sprawozdania F-01 za okres od początku roku do: 31 maja 2014 r. i 31 sierpnia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 20-37, 75-93, 99-117, 299-307, 423-430, 475-482, 523-543)

- Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników w lutym 2013 r. podjęło uchwały w sprawie zmian w składzie Rady Nadzorczej Spółki (odwołało trzech członków, w tym przewodniczącego i powołało nowych członków, w tym przewodniczącego Rady Nadzorczej)¹¹;

(dowód: akta kontroli str. 118-142)

- Rada Nadzorcza w dniu 2 września 2013 r. podjęła uchwałę w sprawie powołania nowego Prezesa Zarządu PGKiM;

⁷ Znak: OS. 1710.2.2013.

⁸ Znak: OS.1710.2.2015.

⁹ Nr 86/2013 z dnia 21 listopada 2013 r.

¹⁰ 2013 – 2015 (I półrocze).

¹¹ Uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PGKiM nr: 3/2013 z 15 lutego 2013 r., 4/3013 z 15 lutego 2013 r. i 5/2013 z 19 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 183)

- PGKiM sp. z o.o. opracowało Plan naprawczy¹², w którym określono m. in. kierunki dalszych działań w celu poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki, Plan działania na 2015 r.¹³ oraz Wieloletni Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu PGKiM, zatwierdzony przez Radę Miejską w Raciążu¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 242-258, 361-403)

W latach 2013-2015 (I półrocze) Burmistrz uczestniczył we wszystkich 14 posiedzeniach Rady Nadzorczej PGKiM, na których omawiane były m.in.: sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki, działania podejmowane przez Zarząd i ich efekty oraz kierunki zmian¹⁵. Protokoły z posiedzeń Rady Nadzorczej zostały przekazane do Urzędu Miasta.

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

Burmistrz nie wyegzekwował od Spółki pięciu kwartalnych sprawozdań finansowych (np. F-01), zgodnie z wymogami określonymi w § 8 pkt. 2 lit. a „Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Gminy Raciąż”, pomimo iż 7 lutego 2014 r. i 23 września 2014 r. wysłano do PGKiM ponaglenia ww. sprawie.

(dowód: akta kontroli, str. 404-408)

Burmistrz poinformował, że sprawozdania F-01 były sporządzane przez Spółkę i omawiane na posiedzeniach Rady Nadzorczej, w których uczestniczył, a nieprzekazanie do Urzędu Miejskiego wszystkich kwartalnych sprawozdań finansowych wynika z krótkiego okresu obowiązywania „Zasad nadzoru właścicielskiego” i niewypracowania nawyku przekazywania ww. dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 470)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Realizacja wniosku dotyczącego podjęcia działań zmierzających do poprawy sytuacji finansowej Spółki, w tym uregulowania zaległości wobec ZUS

Opis stanu
faktycznego

W toku kontroli w 2013 r. NIK stwierdziła, że Burmistrz pełniący funkcję Zgromadzenia Wspólników nie reagował na pogarszającą się sytuację finansową Spółki i nie podejmował działań zmierzających do wyegzekwowania od Rady Nadzorczej PGKiM realizacji jej ustawowych obowiązków, w tym sprawowania faktycznego nadzoru nad działalnością Spółki, konsekwencją czego był brak wiedzy o nieuregulowaniu zobowiązań m.in. wobec ZUS.

(dowód: akta kontroli str. 11-13)

W odpowiedzi na zalecenie pokontrolne Burmistrz poinformował m.in., że oddelegował do Spółki pracownika Urzędu Miejskiego w celu zapoznania się z dokumentacją i wiarygodnego ustalenia kondycji finansowej PGKiM. Na koniec czerwca 2013 r. zostało wyznaczone posiedzenie Rady Nadzorczej w celu podjęcia strategicznych działań odnośnie dalszego funkcjonowania Spółki. Ponadto Rada Nadzorcza została zobowiązana do informowania Burmistrza o istotnych problemach w działalności Spółki oraz przekazywania na bieżąco protokołów z posiedzeń i podjętych uchwał.

¹² Zatwierdzony przez Prezesa Zarządu Spółki (bez daty).

¹³ Zatwierdzony przez Prezesa PGKiM 12 grudnia 2014 r.

¹⁴ Uchwała Nr V/41/2015 z dnia 11 marca 2015 r.

¹⁵ Liczba posiedzeń Rady Nadzorczej Spółki odpowiednio w roku: 2013 – 7, 2014 – 5, 2015 (I półrocze) – 2.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło 3 czerwca 2013 r. uchwałę w sprawie powołania Komisji do przeprowadzenia spisu majątku PGKiM w Raciążu. W trakcie przeprowadzonej inwentaryzacji¹⁶ Komisja dokonała oceny aktualnego stanu środków trwałych i wskazała na potrzeby w zakresie remontów i konserwacji. W protokole zapisano m.in., że Zarząd Spółki w ostatnich miesiącach doprowadził do wyremontowania i kompleksowego wyposażenia zaplecza socjalnego dla pracowników oraz remontu warsztatu mechanicznego i części sprzętu (środków transportu).

(dowód: akta kontroli str. 165-166)

Sytuacja ekonomiczno-finansowa PGKiM była przedmiotem obrad nadzwyczajnej sesji Rady Miejskiej w Raciążu 22 lipca 2013 r., na której radni wyrazili zgodę na poręczenie kredytu dla Spółki. Spółka zawarła 21 listopada 2013 r. umowę o kredyt hipoteczny w kwocie 1 300,0 tys. zł, poręczony przez Miasto Raciąż, z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań wymagalnych, konsolidację zobowiązań oraz poprawę płynności finansowej.

(dowód: akta kontroli str. 167-181, 285-288)

Spółka uregulowała zaległości wobec ZUS w grudniu 2013 r. oraz w styczniu i marcu 2014 r. oraz podjęła działania zmierzające do spłaty pozostałych zobowiązań, w tym m.in. 14 maja 2014 r. zawarła porozumienie z firmą Energa-Obrót S.A. o rozłożeniu na raty zaległości z tytułu opłat za energię elektryczną. Zobowiązania krótkoterminowe PGKiM zmniejszyły się: z 1 389,4 tys. zł w 2012 r. do 1 092,0 tys. zł w 2013 r. i 375,1 tys. zł w 2014 r.

Spółka wprowadziła nowe zasady (politykę) rachunkowości oraz dokonała zakupu nowych programów komputerowych (m. in.: WELES3 dla wspólnot mieszkaniowych, RAKS QEL dla księgowości, płac i sprzedaży).

(dowód: akta kontroli str. 154-158, 167-182, 242-265, 284, 472)

Podjęte działania spowodowały poprawę sytuacji finansowej Spółki. Strata Spółki za 2012 r. wynosiła 838,8 tys. zł, za 2013 r. zmniejszyła się do kwoty 626,7 tys. zł, a za 2014 r. zmniejszyła się do kwoty 72,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 23, 81, 473-474)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷ wnosi o egzekwowanie od PGKiM przedkładania kwartalnych sprawozdań finansowych, zgodnie z „Zasadami nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Gminy Raciąż”.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego,

¹⁶ W okresie od 18 lutego 2014 r. do 28 lutego 2014 r.

¹⁷ Dz.U. z 2015 r., poz. 1096.

w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 02 września 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontrolerzy
Jerzy Tchórzewski
specjalista k.p.

Jerzy Kęcik
specjalista k.p.